

Dosarul nr. 2r-103/23
2-19150745-01-2r-06032023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. D. Sîrbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, Gr. Dașchevici, I. Țurcan)

DECIZIE

30 august 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Viorica Puica

Oxana Parfeni

Aliona Donos

examinând recursul declarat de către Ștefan Timofti, reprezentat de avocatul Alexandru Chisnencu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „ProCreditBank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Ștefan Timofti și Ghenadie Novac cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel declarată de Ștefan Timofti, reprezentat de avocatul Alexandru Chisnencu,

c o n s t a t ă:

La 13 septembrie 2019, Banca Comercială „ProCreditBank” Societate pe Acțiuni a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ștefan Timofti și Ghenadie Novac cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 11 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „ProCreditBank” Societate pe Acțiuni. S-a încasat în mod solidar de la Ștefan Timofti și Ghenadie Novac, în beneficiul Băncii Comerciale „ProCreditBank” Societate pe Acțiuni, suma de 90634,18 de lei cu titlu de datorie, suma de 372 de lei cu titlu de citare publică și suma de 2951,83 de lei cu titlu de taxă de stat, iar în total suma de 93958,01 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea din 11 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, la 28 octombrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Ștefan Timofti, reprezentat de avocatul Alexandru Chisnencu, a depus apel nemoivat.

Prin încheierea din 10 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Ștefan Timofti, reprezentat de avocatul Alexandru Chisnencu. S-a acordat apelantului Ștefan Timofti un termen până la 25 ianuarie 2023 pentru prezentarea în secția civilă din cadrul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău a apelului motivat, cu indicarea motivelor de fapt

și de drept pe care se întemeiază apelul, a probelor invocate în susținerea apelului și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 2213,87 de lei. S-a explicat apelantului că, în caz contrar, va avea loc restituirea cererii de apel în corespundere cu prevederile art.369 alin.(1¹) din Codul de procedură civilă.

Prin încheierea din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel declarată de Ștefan Timofti, reprezentat de avocatul Alexandru Chisnencu, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

La 13 februarie 2023, Ștefan Timofti, reprezentat de avocatul Alexandru Chisnencu, prin intermediul oficiului poștal, a depus recurs împotriva încheierii din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată.

În motivarea recursului, a invocat că instanța de apel a restituit neîntemeiat apelul, încălcându-i accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil.

A menționat că, la 20 ianuarie 2023 a plătit taxa de stat, iar la 24 ianuarie 2023, încadrându-se în termenul stabilit de instanța de apel, a întocmit apelul motivat și în anexă cu bonul de plată a taxei de stat, prin intermediul poștei recomandate, la aceeași dată – 24 ianuarie 2023, le-a expediat în adresa instanței de apel.

A susținut că, încheierea din 26 ianuarie 2023 a fost expediată prin poșta recomandată la data de 01 februarie 2023, iar a doua zi, 02 februarie 2023, a fost recepționată, dată de la care curge termenul de 15 zile de contestare cu recurs, termenul limită fiind 17 februarie 2023.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 26 ianuarie 2023 și a expediat participanților la proces copia încheierii, cu scrisoarea de însoțire din 26 ianuarie 2023 (vol. II, f.d. 103), însă, la actele cauzei nu se regăsește dovada de recepționare a acesteia de către recurent, astfel, recursul depus la 13 februarie 2023 este în termen.

La 6 martie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (vol. III, f.d. 11).

Până la examinarea recursului, Banca Comercială „ProCreditBank” Societate pe Acțiuni și Ghenadie Novac nu și-au valorificat drepturile sale procedurale și nu au depusă referință.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele dosarului și prevederile legale aplicabile speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ștefan Timofti, reprezentat de avocatul Alexandru Chisnencu, urmează a fi admis, din motivele ce succed.

În temeiul art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, hotărârea din 11 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a fost admisă cererea

de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „ProCreditBank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Ștefan Timofti și Ghenadie Novac cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost contestată cu apel de către Ștefan Timofti, reprezentat de avocatul Alexandru Chisnencu, expediind în acest sens, prin intermediul oficiului poștal, cererea de apel nemotivată la data de 28 octombrie 2022 (vol. II, f.d. 79, 80).

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În contextul normei de drept precitate, prin încheierea din 10 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Ștefan Timofti, reprezentat de avocatul Alexandru Chisnencu. S-a acordat apelantului un termen până la 25 ianuarie 2023 pentru prezentarea în secția civilă din cadrul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău a apelului motivat, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, a probelor invocate în susținerea apelului și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 2213,87 de lei. S-a explicat apelantului că, în caz contrar, va avea loc restituirea cererii de apel, în corespundere cu prevederile art.369 alin.(1¹) din Codul de procedură civilă (vol. II, f.d. 94-96).

Copia încheierii din 10 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expeditată apelantului Ștefan Timofti și avocatului acestuia, Alexandru Chisnencu, prin intermediul oficiului poștal (vol. II, f.d. 97-98).

La 24 ianuarie 2023, Ștefan Timofti, reprezentat de avocatul Alexandru Chisnencu a depus, prin intermediul oficiului poștal, apelul motivat, inclusiv fiind anexată și dovada taxei de stat, în sumă de 2214 de lei (vol. III, f.d. 3-4).

Prin încheierea din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) din Codul de procedură civilă, s-a restituit cererea de apel declarată de apelantul Ștefan Timofti, reprezentat de avocatul Alexandru Chisnencu (vol. II, f.d. 100-102).

În motivarea soluției, instanța de apel a indicat că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței din încheierea din 10 ianuarie 2023, având suficient termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel prematur a ajuns la concluzia de a restitui cererea de apel depusă de Ștefan Timofti, reprezentat de avocatul Alexandru Chisnencu, din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel, fapt prin ce a încălcat normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art. 112 alin. (3) din Codul de procedură civilă, actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, în scopul executării dispozițiilor încheierii din 10 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, la 24 ianuarie 2023, Ștefan Timofti, reprezentat de avocatul Alexandru Chisnencu, prin intermediul oficiului poștal, a expedit apelul motivat, la care a anexat confirmarea de achitare a taxei de stat, în sumă de 2214 de lei (vol. III, f.d. 3-4).

În context, Completul de judecată reiterează că, Ștefan Timofti, reprezentat de avocatul Alexandru Chisnencu, a lichidat neajunsurile menționate în încheierea din 10 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău și anume a depus apelul motivat și dovada de achitare a taxei de stat, în termenul indicat până la 25 ianuarie 2023.

Cu referire la faptul că cererea de apel a parvenit în adresa instanței de apel la data de 27 ianuarie 2023, în conformitate cu art. 112 alin. (3) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată apreciază că actul de procedură se consideră îndeplinit în termen, în situația când apelul motivat, inclusiv fiind anexată și dovada taxei de stat, au fost predate la oficiul poștal la 24 ianuarie 2023.

Astfel, prin încheierea din 26 ianuarie 2023 instanța de apel a restituit apelul depus de Ștefan Timofti, reprezentat de avocatul Alexandru Chisnencu, contrar prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

În acest sens, art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil, ceea ce implică, inclusiv, o procedură contradictorie și egalitatea armelor. Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât între părți să se mențină un echilibru corect. Dreptul la o procedură contradictorie implică dreptul unei părți în procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum și de a le discuta.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a stabilit în mod cert încălcarea normelor de drept procedural de către instanța de apel la emiterea încheierii recurate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

admite recursul declarat de Ștefan Timofti, reprezentat de avocatul Alexandru Chisnencu, de a casa încheierea din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii apelului.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Ștefan Timofti, reprezentat de avocatul Alexandru Chisnencu.

Se casează încheierea din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „ProCreditBank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Ștefan Timofti și Ghenadie Novac cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii apelului, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos